

Chùa Tam Thai - ngôi cổ tự danh thắng ở Đà Nẵng

ISSN: 2734-9195 18:30 05/09/2025

Chùa Tam Thai là ngôi cổ tự, được xếp vào loại danh lam thắng cảnh của cả nước. Chùa Tam Thai còn được gọi là chùa Trong để phân biệt với chùa Linh Ứng được gọi là chùa Ngoài.

Tác giả: **Đặng Việt Thủy**

Chùa Tam Thai tọa lạc trên núi Non Nước, ở phía tây ngọn Thủy Sơn, một trong năm ngọn núi nổi tiếng của **Ngũ Hành Sơn**, thuộc phường Hòa Hải, nay là phường Ngũ Hành Sơn, thành phố Đà Nẵng.

Tại khu vực chùa tọa lạc có một khối đá được dựng đứng, nằm trên một dải đất thuộc hướng Bắc của núi Ngũ Hành Sơn. Trên phần đỉnh Thủy Sơn, có 3 ngọn sắp xếp thành 3 tầng tựa như sao Tam Thai. Do vậy mà ngôi chùa được mang tên là chùa Tam Thai.

Chùa được khởi công xây dựng vào thời Hậu Lê, khoảng năm 1630. Chùa Tam Thai từng là nơi xuất gia tu hành của một người em gái vua Minh Mạng triều Nguyễn.

Năm 1825 chùa được trùng tu lại, thay đổi phần lớn diện mạo của ngôi chùa và được sắc phong là Quốc Tự.

Trong chuyến tuần du của vua Minh Mạng (1820 - 1840) vào năm 1825, nhà vua đã đi khắp các thắng cảnh và đặt tên cho tất cả các ngọn núi, hang động. Đến năm 1826, vua lại cho đúc chuông, tượng ban cho các chùa, trong đó có chùa Tam Thai, nơi em gái nhà vua tu hành. Đến đời vua Thành Thái (1889 - 1907), nhà vua cũng đã ngự giá đến chùa để cầu nguyện cho quốc thái dân an.

Tam quan chùa Tam Thai - Đà Nẵng. ảnh sưu tầm.

Chùa Tam Thai được xây dựng trên khu núi Thượng Thai, nhìn sang khu Trung Thai và xuống núi bằng đường phía Đông Hạ Thai. Trên đường cấp phía Tây, vào khoảng nửa đường có những hang đá cao. Phía trước cổng Tam quan chùa Tam Thai, có cây tỏa bóng mát rượi khắp mặt sân.

Toàn bộ khuôn viên của sân được trồng rất nhiều cây cổ thụ, không những tỏa bóng mát cho ngôi chùa mà còn tăng thêm vẻ cổ kính, trầm mặc của chùa. Tổng thể chùa được xây dựng theo hình chữ "vương", với nhiều đường nét mang tính mỹ thuật cao, là những di sản quý báu đặc trưng cho kiến trúc đình chùa thời Nguyễn.

Đến nay, chùa Tam Thai vẫn giữ được kiến trúc cổ kính, lưu giữ được nhiều hiện vật quý. Điển hình là tấm biển Tam Thai Tự và tấm kim bài hình trái tim lửa khắc theo ngự bút của vua Minh Mạng và nội dung ca ngợi Phật pháp vô lượng từ bi phổ độ chúng sinh. Chùa còn có 1 Đại hồng chung.

Chùa Tam Thai là ngôi cổ tự, được xếp vào loại danh lam thắng cảnh của cả nước.

Chùa Tam Thai - Đà Nẵng. Ảnh sưu tầm.

Tại Chính điện thờ Phật A Di Đà, Quan Thế Âm và Đại Thế chí Bồ Tát. Phía trong Chính điện còn thờ tượng Di Lặc, bên trái là tượng Quan Công, bên phải là tượng Tổ sư. Ở hai bên Tiền đường là tượng Hộ Pháp và Tiêu Điện. Chùa tu theo pháp môn Tịnh Độ, niệm Phật cầu vãng sinh.

Các mái ngói của chùa đều được xây dựng với hai lớp âm, dương, đỉnh chùa điêu khắc lưỡng long chầu nguyệt. Đây được xem là nét kiến trúc đặc trưng của kiến trúc đình chùa thời nhà Nguyễn. Các cột tiền sảnh có hình tượng rồng nối đuôi nhau.

Phía Bắc sân chùa trước kia là hành cung có tên Đông Thiên Phước, nơi vua ngồi nghỉ mỗi khi đến văn cảnh chùa. Cạnh chùa còn có tháp Phổ Đồng, chùa Từ Tâm, Vọng Giang Đài (đài ngắm sông). Đứng trên Vọng Giang Đài nhìn rất rõ con sông Cẩm Lệ lượn quanh cánh đồng trù phú của huyện Hòa Vang.

Phía trái chùa Tam Thai là động Huyền Không. Lòng động cao rộng, không khí mát lạnh. Động có nhiều nhũ đá đẹp. Kế bên động Huyền Không là động Linh Nham, động Tàng Chơn và chùa Linh Ứng.

Chùa Tam Thai còn được gọi là chùa Trong để phân biệt với chùa Linh Ứng được gọi là chùa Ngoài.

Năm 1964 chùa được trùng tu: Chính điện, nhà trù, tăng phòng. Do chiến tranh chùa đã bị đổ nát và được tiếp tục trùng tu năm 1968, lợp mái ngói. Năm 1995, chùa đại trùng tu bằng vật liệu kiên cố theo lối kiến trúc kim, cổ.

Năm 2004, chùa xây dựng lại nhà Tổ bằng vật liệu gỗ quý. Năm 2005 lại trùng kiến Tam Thai phương trượng. Năm 2010 khởi công xây dựng căn nhà tầng ba gian bằng gỗ.

Cách trung tâm thành phố Đà Nẵng hơn 10 km, có đến 156 bậc cấp lát đá dẫn đến chùa Tam Thai - ngôi cổ tự linh thiêng, với không gian huyền ảo, thơ mộng như chốn bồng lai tiên cảnh. Đây là điểm đến văn hóa - tâm linh hấp dẫn với đông đảo du khách bốn phương và các Phật tử.

Chùa còn thường xuyên tổ chức rất nhiều hoạt động, lễ hội để giúp du khách hiểu sâu hơn về văn hóa Phật giáo, tâm linh ở Đà Nẵng cũng như miền Trung Việt Nam.

Tác giả: **Đặng Việt Thủy**

Địa chỉ: Đường Hoàng Hoa Thám, phường Tây Hồ, Hà Nội.